

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Helse- og sosialavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Deavvašvuodá- ja sosiálaossodat

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref	Deres dato	Vår ref	Vår dato
	29.06.2007	Sak 2007/3061 Ark	28.09.2007

Saksbehandler/direkte telefon: Gry Bogetun - 78 95 04 02

Høring – sterkere rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Det vises til departementets høringsbrev datert 29.06.2007.

Fylkesmannen i Finnmark slutter seg til Helse- og omsorgsdepartementets forslag om sterkere rettighetsfesting av ordningen; brukerstyrt personlig assistanse. Vi vurderer en sterkere rettighetsfesting som et viktig tiltak for oppfyllelse av sosialtjenestelovens formålsparagraf 1-1 som skal beskrive at sosialtjenestelovens formål er å bidra til; *"at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre."*

Departementets særlige spørsmål

Departementet har bedt om kommentarer på noen forhold. Vårt grunnlag for å komme med kommentarer er pågående områdeovervåking, herunder kontakt med tjenesteytere og tjenestemottakere. Med dette bakteppet vil vi anta følgende:

Antallet brukere vil øke – alder og diagnose

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) vil føre til at flere velger BPA fremfor praktisk bistand i tradisjonell organisering. "Brukergruppen" vil bestå av ulike aldersgrupper og ulike diagnoser. Fellesnevneren for brukerne vil etter all sannsynlighet være at den enkelte ønsker å styre sine tjenester slik at de passer til individuelle behov og gir større anledning til deltagelse utenfor hjemmet.

Det er samtidig grunn til å tro at de eldste tjenestemottagerne ikke vil være sterkt representert i forhold til å motta BPA. Dette fordi generell alderdomstretthet i mindre grad gir behov for fleksible, individuelt tilpassede tjenester.

Når det gjelder mennesker med moderat til sterk psykisk utviklingshemming vil de være avhengig av at andre velger BPA for dem. Videre at andre ivaretar arbeidsgiveransvaret for dem. Det vil antagelig redusere deres deltagelse i gruppa brukere av BPA.

BPA vurderes som en ordning som er funksjonell for tjenestemottagere med et stort bistandsbehov og slutter oss til departementets vurdering av at retten til BPA utløses ved et tjenestebehov fra 20 timer pr uke.

Brukeren bør gis valgfrihet

Vi vurderer også at det ligger i ordningens natur at brukeren eller dennes representant skal gis myndighet i forhold til å velge å på ta seg arbeidsgiveransvaret, videre å velge assistent.

Det vil samtidig være viktig at kommunens parallelle ansvar tydeliggjøres slik at prosessen fra vedtak til assistanse fungerer etter forutsetningene. Tilsvarende må kommunens ansvar for oppfølging og internkontroll tydeliggjøres.

Kommunens besparelser opphører og kostnadene stiger

Et rettskrav på BPA vil gi økte kostnader i mange kommuner. Vi legger til grunn departementets rundskriv I-15/2005 der det beskrives at det i de fleste tilfeller vil være naturlig at BPA erstatter andre tjenestetyper etter § 4-2 som støttekontakt og avlastning. Brukerstyrte, helhetlige tjenester vil sannsynligvis gi større mulighet for å imøtekomme individuelle behov for en meningsfylt tilværelse med større grad av samfunnsdeltagelse, slik det beskrives i sosialtjenestelovens formålsparagraf 1-1.

Vår erfaring er at kommunene har vanskeligheter knyttet til rekruttering og stabilisering av støttekontakter og i noen tilfeller avlastere. Rekrutteringsvansker, liten stabilitet og lave godtgjøringer er sannsynligvis besparende for mange kommuner. Ut fra disse erfaringene antar vi at stabile arbeidstakere med tarifflønn vil medføre økte kostnader for kommunene.

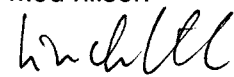
I de tilfeller der det ikke er et andelslag som fungerer som arbeidsgiver, har departementet foreslått at kommunen skal ha ansvar for å dekke brukerens tjenestebehov ved fravær. Kommunen er også tillagt ansvaret for at tjenestene som gis er forsvarlige og at det er en fungerende internkontroll.

Fylkesmannen vurderer at det uavhengig av valgt arbeidsgivermodell vil kreve en viss administrasjon fra kommunen i forhold til å igangsette og følge opp det enkelte BPA-vedtak. Det vurderes allikevel ikke som sannsynlig at denne administrasjonen vil være mer tid- og ressurskrevende enn den administrasjon som følger av tradisjonelle vedtak etter sosialtjenestelovens § 4-3, jf 4-2.

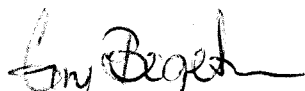
Fylkesmannens kapasitetsproblemer

Vi slutter oss til departementets vurdering av at det er naturlig at Fylkesmennene behandler kommunesøknadene og at Fylkesmennene følger opp kommunene i en overgangsperiode med informasjon, råd og veiledning. Vi vurderer det samtidig slik at midlertidige oppgaver som godtgjøres i sum som tilsvarer mindre enn en halv stilling, oftest blir en ekstra arbeidsoppgave som legges til eksisterende bemanning.

Med hilsen

Linda Kråkenes
seksjonsleder

Gry Bogetun
rådgiver